

МУП Р СРБИЈЕ
У К П
14.05.2001. године
Београд

СЛУЧАЈ "ХЛАДЊАЧА"

СЛУЖБЕНА БЕЛЕШКА

Поводом текста објављеног у локалном листу "Тимочка крими ревија" број 100 од 01.05.2001. године, приватног издавача Драгана Витомировића из Зајечара и јавног оглашавања саопштењем за јавност актом број КТР 37/2001 од 08.05.2001. године, Окружног јавног тужиоца из Неготина, господина Мирослава Срзетића, да је дана 06. априла 1999. године у близини села Текија, СО Кладово, из реке Дунав извучен - камион хладњача са неидентификованим лешевима, министар унутрашњих послова Републике Србије оформио је радну групу, са задатком да утврди релевантне чињенице везане за наведени случај.

Поступајући по налогу министра, радна група је дана 14.05.2001. године, са почетком у 10,45 часова, обавила информативни разговор са **Радојковић Бошком, првим крим. техничаром ОУП-а Кладово**, рођеним 05.02.1956. године у Руднику, Г. Милановац, од оца Љубника, станује у Кладову у Ул. Омладинских бригада бр. 16/10, радник МУП-а од 1974. године.

Информативни разговор са Бошком Радојковићем у просторији Дома здравља у Кладову уз претходно одобрење Митровић Драгољуба, доктор - хирург, који је одобрио обављање разговора, с озбиром на здравствено стање Радојковића. Такође разговор са Радојковићем одобрио је примарус Вржогоић - управник Дома здравља, који је радну групу упознао да се Радојковић налази на лечењу у Дому здравља због болова у грудима и посматрања евентуалних симптома раније прележаног мањег можданог удара. Иначе ова констатација не представља проблем за несметано обављање информативног разговора.

Након што је именовани позван да се изјасни о наведеном случају исти је изјавио:

"Сећам се био је рат, шетао сам са колегама по граду, 04/05. априла 1999. године. Тада су ме звали да дођем на посао, јер се на реци Дунав појавио кров камиона, како вири једним делом. У то време друге колеге су пратиле неки брод али сећам се да је то било 13,00-14,00 часова, отишао сам по Живорада Ђорђевића, професионалног рониоца, а потом на лице места.

Живорад је заронио, погледао о чему се ради а онда ме је информисао да је у реци камион марке "Мерцедес", са сломљеном шовершајбном. С обзиром да је био мрак нисмо могли наставити посао па смо место обележили кантом, и камион везали конопцем за обалу, како би спречили да буде однет.

Када смо дошли у ОУП Кладово несећам се да ли је писана нека депеша, а ако је то и учињено то је написао Ненад Поповић или Милан Стевановић, али само да се ради о саобраћајној несрећи.

Увече око 17,00 часова састао сам се са: начелником ОУП-а Кладово, Сперлић Вукашином, Стевановић Миланом, руководиоцем групе и договорили се да од ТЕ ангажујемо дизалицу. Сутрадан око 06,00 часова ујутро отишли смо на лицу места, у међувремену је са ТЕ дошла дизалица са десетак радника. Живорад је поново заронио у Дунав и негде око 14,00 часова смо успели извући камион чији су точкови били на ивици обале. Живорад је приликом маневрисања цело време био у води. У једном тренутку рекао ми је: "Боле нешто вири позади као људска нога и шта да радим". У то време нико од радника није био присутан на лицу места. Доњи део десних врата био је шупаљ и кроз отвор вириле су две људске ноге. Ја сам нашао неки лим, угурао ноге унутра и заврнуо неким шрафовима. Врата су била везана ланцем и катанцем, копчање врата било је лево и десно полугама. Камион је био марке "Мерцедес" око 7,5 тона носивости.

Живорад ми је донео клешта за сечење ланца али нисам успео па сам пајсером развалио ланац и катанац. Бојао сам се да није минирано па сам све присутне отерао још даље на леву и десну страну. Уз мене је остао Живорад, Тома Милојковић, истражни судија Општинског суда Кладово и Зоран Шујерановић, крим. полицајац ОУП-а Кладово. Отворио сам врата сандука и погледао унутра, те том приликом приметио гомилу лешева, а онда опет затворио врата.

Позвао сам судију Милојковића, упознао га да су унутра лешеви, и без гледања у унутрашњост исти је рекао да није надлежан за овај предмет и удаљио се са лица места. Потом је Шујерановић погледао у унутрашњост хладњаче а онда смо је затворили. Већ је пао мрак, ја сам отпратио дизалицу до Текије, цели посао се прекинуо.

Дошао сам у Кладово и упознао Милана Стевановића о свему шта сам видео у Текији. Тада сам од Милана тражио да се напише депеша и обавести СУП Бор, што је он прихватио и задужио мене да је напишем. Написао сам депешу СУП-у Бор, веома гадне садржине, са напоменом да има лешева жена, деце, масакрираних и тд.

Када је извучен камион рег. таблица није било, било је натпис на вратима, а када је на лице места дошао Сперлић, начелник ОУП-а Кладово, рекао ми је да се све то мора прикрити. На вратима је писало "Прогрес експортна кланица - Призрен" и телефон (телефон дат радној групи).

После тога сам отишао у ОУП Кладово, узео резервне рег. таблице Бора или Зајечара, излупао их чекићем по бетону и замазао блатом. Купио сам 3-4 зелена спреја (позвао једног власника радње да ми отвори радњу). Отишао сам по Живорада Ђорђевића, проф. рониоца и тражио од њега да ми позајми одело за рођење или да он то лично уради. Рекао ми је да идемо заједно - било је око 23,00 часа и заједно смо префарбали налепнице на камиону у зелену боју. Живорад је рег. таблицу жицом закачио на предњи део камиона, а ја сам шрифтовима закачио на задњи део камиона. На сандуку није писало ништа и сандук је био беле боје.

Увече смо се састали у ОУП Кладово и договорили да ангажујемо већу дизалицу, састанку је присуствовао начелник ОУП-а Сперлић, ја и Милан Стевановић.

Сутрадан смо отишли на лице места и на путу сам приметио пун камион мртвачких сандука и једно погребно возило приватника из Кладова.

Прво вече сам питао шефа Милана Стевановића шта да чинимо ако се буде радила обдукција лешева, на шта ми он није могао дати одговор. Међутим, рекао сам патроли да се обустваља извлачење а ја сам отишао код пријатеља и позвао сам Тому Миладиновића, шефа ОКП СУП-а Бор. Питао сам га да ли је упознат са овим шта се дешава у Текији, а потом му рекао да узме депеше и прочита њихов садржај. Након што сам позвао Тому и вратио се на лице места, патрола полиције ме је обавестила да је начелник Сперлић наредио обустављање целог посла и заказао састанак у ОУП-у Кладово.

Састанку у ОУП-у Кладово, око 20,00 часова присуствовали су: начелник СУП-а Бор, Часлав Голубовић, начелник ОКП-а СУП-а Бор, Тома Миладиновић, начелник ОУП-а Кладово, Сперлић Вукашин, Милан Стевановић, руководилац Групе, Бане Митровић, начелник Одељења граничне полиције, Слоба Алексић из ЦРДБ, Зоран Ђикановић из ПБ-а.

Нисам био присутан цело време, али је било питање ко зна за догађај, при чему сам ја поменуо и мртвачке сандуке на путу. Тада је начелник Часлав псовао начелника Сперлића, јер је то била његова организација. Начелник Часлав је наредио да се преко ноћи сви лешеви морају евакуисати а ја сам га упознао да има око 30 лешева.

Тада сам изашао да обезбедим најлоне, ћебад, рукавице. Ћебад и ћаршаве преко "Ћердап туриста" обезбедио је Бане Митровић, а ја сам њим рекао да поцепају реверсе како ме не би сутрадан терали да платим. У цивилној заштити сам обезбедио носила, панталоне, блузу и чизме, и такође им рекао да све ово отпишу.

Чекали смо да падне марк и око 21,00 час отишли на лице места. Лично сам добио задужење да на лицу места све организујем. Из предузећа "Комуналац" дошао је на споредни пут један камион и почели смо вађење лешева. Колега Шујерановић је са неким од присутних умотавао лешеве у ћаршаве и стављао на носила. Било је ту присутних и резервиста ДБ-а као и 3-4 радника предузећа "Комуналац". Лешеве смо носили кроз пролаз испод пута - кроз цев. Паковали смо их на камион "ФАП" без цераде. Када је било око 03,00 часова ујутро нисмо имали снаге за рад и пошто сам начелника Часлава обавестио да се више не може радити, исти је одобрио прекид целог посла. У то време начелник Часлав је седео у Текији на граничном прелазу.

На лице места довежено је буре од 200 литара, возач Љубинко Урсуљановић је сео у камион са лешевима и одвезао га у правцу Милановца. Ту вече дошли смо сви у ОУП Кладово.

Сутрадан ујутро око 04,00 часова вратио сам се на лице места да покупим пикавце од цигарета, рукавице, гране и уклоним преостале трагове. После тога спавао сам на столици, сам у ОУП-у, а онда поново отишли смо на лице места да вадимо хладњачу. Дошао је вучни воз и саобраћај је обустављен. Када смо успели натоварити хладњачу на вучни воз онда смо га склонили на споредни пут.

Из Београда је дошао камион плаве боје, приватног трговинског предузећа, несећам се али можда са називом "воћа". Камион је имао возача, једно лице из МУП-а из пограничне полиције (са њим је био и Мајсторовић из Бора, из Одељења за странце). Присутан је био и Томо Миладиновић. Задњи камион је имао цераду, није смрдело, лешеви нису били у фази распадања. Да ми покажете слике тих људи ја би их препознао, још им се сукрвица примећивала. После утовара лешева камион је отишао према Београду.

Договорили су се после да се камион хладњача одвезе на стрелиште у Петрово село. Ја сам се трудио да лешеви не буду сахрањени у Петровом селу. Била је солуција да се лешеви баце у неку од јама, чему сам се противио, и подржао ме у томе још један човек. Било је говора да се камион преда предузећу "Комуналац", чему сам се такође противио иако је начелник Вукашин то тражио. У мом опредељењу подржао ме је начелник Часлав, чак Живорад Ђорђевић је тражио од хладњаче "Термо - кинг" што нисам дозволио. Донета је одлука да се хладњача пребаци у Петрово село, и знам да је у путу покидана нека висећа жица.

Нисам даље учествовао али сутрадан - 08. априла поподне јављено ми је да тај камион уништимо, и предложимо да га запалимо, а ја сам рекао да га минирамо.

Отишао сам са Јованом Добрићем, те са 20 литара нафте запалили хладњачу. Остао је само костур. Јавио сам после да то не ваља, био је огроман дим. Вратио сам се и позвао "тог човека", да треба то дићи у ваздух, и то је урађено индијским експлозивом за производњу. То сам завршио и отишао у болницу.

Ја сам предложио да се припреми једна прича за јавност, да се ради о лешевима - курдима, да је камион слетео након пуцања од стране неког војника."

Информативни разговор завршен у 12,15 часова.

После три дана од дана обављања првог информативног разговора Радојковић Бошко је самоиницијативно тражио да радној групи предочи неке нове моменте око случаја "хладњача". Том приликом именовани је радној групи изјавио да располаже податком, да је Петровић Живојин, радник на обезбеђењу у фабрици "Литас" - Пожаревац - Доњи Милановац, дана 04.04.1999. године, око 18,30 часова приметио камион хладњачу са натписом на вратима "Призрен-Прогрес", испред камиона био је један а иза камиона други цип, без рег. таблица, маскирне боје, тамних стакала, највероватније "Ланд Ровер" или сл. Камион је био такође без рег. таблица. Живојин је радио у смени од 16,00 до 24,00 часова у дане 02., 03., 04. и 05. април 1999. године. Појашњава да је тада прво видео две хладњаче. Оно што је видео Живојин је пренео Љуби Максимовићу, још тада 1999. године, возачу у "Литасу", који живи у Текији, коме је изричито тврдио да су биле две хладњаче у пратњи два ципа. Ова сазнања Љуба Максимовић је пренео Бошку Радојковићу.

Дана 04.04.1999. године, била је сахрана једног грађанина Кладова у Панчеву, највероватније се ради о пуковнику, а све ово треба да представља оријентир када се догодио случај "хладњача".

Бошко располаже информацијом да су одређеног дана око 22,00 до 22,30 часова, људи који су се враћали са сахране, крећући се путем према Текији, иза другог тунела од Голубиња-Казан, приметили два ципа и људе униформисане маскирним оделима. Када су наишли поред њих људи у маскирном су поскакали у шанац, како би се сакрили. Приметили су да су људи у униформама гледали у правцу Дунава, највероватније у хладњачу која је плутала, према овоме хладњача је највероватније бачена пре другог тунела у правцу према Кладову.

Људи који су се враћали са сахране причају: Вишеслав Малетић, општински јавни тужилац у Кладову и његова жена Лела, Раде Богдановић, директор "Термовента" из Кладова, Момир Гуцић, директор пекаре у Кладову: Исте ноћи око 02,15 часова 05.04.1999. године, четворица људи у маскираним оделима, дошла су са циповима на ГП "Ђердап", оставили ципове на трави паркинга поре пута и ушли у станицу ГП. Тадашњи командир ГП био је Бранислав Митровић и он је са њима разговарао око 20 минута, након чега су се лица удаљила у правцу Текије. Све је то посматрао цариник који је тада био у смени и испричао Љубиши Траиловићу, адвокату из Кладова, а Љубиша је потом све саопштио Бошку Радојковићу након што је хладњача испливала 05.04.1999. године.

Бошко истичке да се све слаже у погледу временског догађања, хладњача је прошла Горњи Милановац, где је виђена, после тунела виђени су ципови без хладњаче, а затим на ГП виђени су исти ципови и људи.

Љуба Максимовић, возач, изјавио је да је све о овом испричао Вукашину Сперлићу, начелнику ОУП-а Кладово, да су тада биле две хладњаче и да је тада поставио питање шта ако хладњача исплива, али о свему Сперлић никада није упознао Радојковића.

Круже приче да су пре овог случаја у смедеревској жељезари спаљивани лешеве, али се од овог начина одустало . . .

Радкојковић истиче да, судећи по изгледу лешева, да су убијени највероватније два дана пре него што су пронађени. Били су лешеве мушкараца, жене и деце, укупно 86 глава, односно 83 тела са главама и 3 главе са деловима тела.

K0226073₇

Прву ноћ из хладњаче је извучено 30 лешева и утоварено у први камион, а другу ноћ утоварено је 53 лиша и 3 главе, са деловима људских тела. Уочено је тада да је међу лешевима било и леш дечака од 5-6 година и девојчице од 7-8 година, као и леш дечака од 18-20 година, везаних руку одпозади са прострелном раном у пределу срца. По изгледу лешева закључује да лешеве нису били закопани па после откопани. Заједно са лешевима у камионе су утоварена и носила са алуминијским држачима, чаршафи, ћебад и друго.

БЕЛЕШКУ САЧИНИЛА
РАДНА ГРУПА